

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 1. Sententia adversaria ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95871)

DISPUTATIO XVI.

De natura, & perfectionibus Angelorum.

QVÆSTIO I.

Utrum demonstretur possibilem esse Angelum, & actualiter existere?

SECTIO PRIMA.

Sententia aduersaria ponitur.

P R I M A sententia docet demonstra-
tione à priori ostendi posse Angelos
esse de facto; ita Bannez 1. parte. Zu-
mel & pene omnes Thomistæ; P. Sua-
rez tomo 2. metaphys. disputat. 35. sect. 2. num. 5.
cum aliis, qui omnes conantur pro viribus D.
Thomæ rationem, quæ hoc loco Angelos esse pro-
bat, demonstrationem esse conuincere, efficacis-
simam pro materiæ capacitate vocat Suarez, n. 5.
ad finem.

Probatur primo hæc sententia, quia vniuer-
sum à Deo conditum debet vltimam suam perfe-
ctionem consequi, quæ in eo sita est, vt ad suum
principium Deum scilicet, à quo prodit, redeat,
non autem redire potest, nisi principij sui in se
similitudinem gerat in natura & esse, in quibus
quandam habet perfectionem, vt & omnes effe-
ctus nunc maxime perfecti sunt, quando maxime
agenti causæ assimilantur, est autem diuinus in-
tellectus causa vniuersi: ergo necesse est vt in il-
lo, ad cuius perfectionem aliqua intellectualis
creatura sint, quales sunt Angeli.

Confirmatur, quia ad perfectionem vniuersi
pertinet, vt in eo esset gradus substantiarum
immaterialium; quas Angelos dicimus: sed Deus
condidit vniuersum perfectum: ergo sunt in eo
huiusmodi substantia. Maior probatur; quoniam
ad perfectionem effectus pertinet vt sit perfecte
similis causæ: ergo ad perfectionem vniuersi spe-
ciat vt sit simile Deo quoad fieri possit; cum ergo
Deus sit substantia immaterialis, & intellectu-
alis ad perfectionem vniuersi spectat, vt sit simi-
le Deo, vt in eo sint substantiæ immateriales, &
intellectuales; ratione quarum sit simile Deo
secundum hunc gradum; minor vero per se, &
ex terminis videtur, aut vera aut valde verisimi-
lis; tum quia à perfecta causâ, & summe bona,
quæ nulli invidet, & potentissima, quæ à ne-
mine impediri potest, non debuit effectus pro-
dire, nisi perfectus; tum etiam quia Deus in
condendo vniuerso intendit & communicatio-
nem suæ bonitatis, & suæ perfectionis manife-
stationem, ideoque condidit vniuersum ex variis
rerum gradibus & ordinibus constans, quia nul-
lus per se sufficiebat ad finem, quem in rerum
conditione, & vniuersi perfectione Deus inten-
debat: ergo debuit vniuersum constare ex hoc
ordine rerum, qui maxime ad perfectionem eius
& ad finem prædictum conferre poterat.

Secundo sic probatur, Deus à sua bonitate
tantum motus est ad mundi effectum, cui sam

I. P. Tom. II.

communicauit secundum modum assimilationis
ad ipsummet Deum; similitudo autem vnius inue-
nitur in altero, vel quantum ad esse naturæ, vel
quantum ad cognitionem: ergo ad hoc vt simi-
litudinis Dei perfecte esset in rebus modis possibi-
libus, oportuit vt diuina voluntas rebus per
similitudinem communicaretur, non solum in ef-
fendo, sed etiam in cognoscendo; cognoscere
autem diuinam bonitatem sola intellectualis crea-
tura potest: oportuit ergo hanc esse.

Vltimo sic probatur, quia Deus continet om-
nes creaturas simplici modo, absque vlla quanti-
tatiua extensione: ergo ad perfectionem vniuersi
oportuit; vt Deum hac etiam ratione illud imi-
taretur, essentque in illo creaturæ intellectu-
ales, Angeli scilicet, qui cognitione continerent
res absque vlla quantiatiua extensione.

Secunda sententia est eorum, qui afferunt eui-
denter à posteriori ostendi posse Angelos esse,
ita Lactantius diuinarum institutionum, libro 2.
P. Molina 1. p. ar. 2. P. Valquez 1. p. disput. 178.
cap. 1. num. 3, qui duo tantum hoc modo Angelos
esse demonstrari posse aiunt: primo probatur hæc
sententia à Peripateticis rationatione illa satis
vulgari ex cæli motu desumpta, qui cum neque
ab ipso cælo sit, vt pote inanimi, nec à sola prima
causa, cum alienum hoc ab eius maiestate &
communi prouidentia videatur, nec à mortalium
aliquo, vt patet ex terminis; superest igitur vt à
substantia creata nobiliori creata sit: sed hæc non
potest esse alia, nisi Angelus: ergo de facto An-
gelus datur.

Secundum argumentum est, quo vtuntur Vas-
quez & Molina; & in hunc modum efformatur,
experimento constat, operationes esse aliquas, &
effecta omnem nostram superantia facultatem;
oracula item, quibus vel absentia, vel futura
impossibilia sciunt mortalibus; quæ omnia princi-
pia alicuius operantis munera esse debent, non
autem alicuius alterius, nisi Angeli: ergo dantur
illi. Maior est nota, & minor patet, quia thagi-
cis carminibus euocatur principium horum effe-
ctuum operatum; certum autem est Deum in-
cantationibus non trahi. Præterea saepe talium
effectuum principium in malum culpæ dirigit, &
operatur illud, quod in Deum cadere non potest,
cumque illa mira effecta humanas superent vires,
reliquum est vt à præstantiori substantia sint,
quam Angelum dicimus.

Confirmatur, quia sunt Energumeni, seu ar-
reptitij, quos obsideri, & agi à virtutibus non
informantibus: sed assuetibus cernimus; loquun-
tur mira, respondent interrogati quæ humana
diligentia nequeunt sciri, commouentur, exagi-
tantur citissime adeo, vt nulli esse dubium possit
euenire illa omnia à superiori principio, superan-
teque vires humanas.

Nec ad primam confugere causam possumus,
quasi ab illa tantum moueantur, quandoquidem
causa illa mouens energumenos, & arreptitios
multa proferat indigna Deo. Deinde cum ab alio
effici prædicta omnia queant, frustra in causam
primam tantum hæc conuicimus, præsertim
cum arreptitij medicamentis, & musca pro ali-
quo saltem breui temporis spatio interdum sa-
nentur, non certe alia causâ, nisi qua Dæmon
torquere illos nequit; quod facit prauos illorum
comouendo humores, quibus si non vteretur, neq;
eos vexare posset, nec multa miranda in eis opera-
ri. At si Deus solus ea efficeret humoribus corpo-
rum non egeret, ac proinde nec medicina, nec alio
corporeo remedio eius effectus impediretur.

SECTIO